

Endringer i barnehageloven (selvstendig rettssubjekt, forbud mot annen virksomhet, meldeplikt m.m.) Prop. 82 L (2021-2022)

Arbeidsgiverforeningen Spekter organiserer ulike virksomheter som driver barnehagevirksomhet, Norlandia-konsernet, samt flere av de største studentsamskipnadene (samskipnadene i Oslo/Akershus, Bergen, Stavanger, Sør-Øst-Norge, Ås og Østfold).

Barnehagene skal bidra til at barna får en god start i livet, til sosial utjevning og lek og læring. De private barnehagene har historisk vært viktige for å oppnå full barnehagedekning og dermed positivt bidra til arbeidslinjen og likestilling, skape større mangfold i sektoren og bidra til kvalitetsøkning av tilbudet.

Spekter støtter forslag som innebærer mer transparens og åpenhet i barnehagesektoren. Men Spekter er uenig i forslaget om at hver barnehage skal være et selvstendig rettssubjekt.

Spekter ber derfor om at nye innstramningstiltak i barnehagesektoren, som krav om egne rettssubjekter, ikke gjennomføres før man har sett den samlede økonomiske effekten av alle tiltakene som er iverksatt de siste årene.

Spekter har følgende kommentarer til forslaget:

Krevende økonomisk situasjon i barnehagesektoren

Departementet viser blant annet til rapporter fra Storbergetutvalget og Velferdstjenesteutvalget når de sier at lønnsomhetene for mange private barnehager er høy. Spekter vil minne om at disse rapportene baserer seg på regnskapsdata som er noe tilbake i tid. Effektene av nyere tiltak som bemanningsnormen og reduksjon i

pensjonstilskuddet er ikke reflektert i tallene disse utvalgene har brukt. Den økonomiske situasjonen er langt mer krevende, også for de store aktørene, enn det som er lagt til grunn. Marginene i sektoren har de siste årene vært fallende. Derfor mener Spekter at det må gjennomføres en gjennomgang og oppdatering av de samlede økonomiske effektene av alle tiltakene som er iverksatt de siste årene.

Unødvendig med krav om egne selskaper for å få innsyn

Spekter er enige i at det bør være full åpenhet og innsyn i økonomien til barnehagene. Men mener det ikke er nødvendig med egne rettssubjekter. Dette kan for eksempel oppnås gjennom rapportering til BASIL-systemet (Barnehage-statistikk-innrapporteringsløsning). Det er allerede et krav om at hver enkel privat barnehage, herunder de barnehager som er registrert som underenheter, rapporterer inn opplysninger om inntekter og kostnader til BASIL. Vi kan ikke se at et årsregnskap vil kunne gi ytterligere opplysninger utover det som allerede fremgår av denne innrapporteringen.

Unødvendig ressursbruk

Det er i forslaget anslått en engangskostnad på 61 mill kroner og 103 mill kroner i årlige merkostnader, som regjeringen ikke vil kompensere. Spekter har ikke kommentarer til de overordnede estimatene. Vi har fått anslått merkostnader på ca 150 000 kroner pr barnehage som merkostnad for å omdanne og drifte de barnehagene som i dag ikke er egne selskaper. For regnskapsbransjen er nok dette gode nyheter. Forslaget innebærer at det overføres 100 mill kroner årlig fra barnehagesektoren til privat regnskapssektor.

Spekter mener dette er en svært uheldig bruk av offentlige midler, og som ellers kunne vært brukt til utvikling av et bedre barnehagetilbud.

Studentsamskipnadene har regnskapsføring som ivaretar behovet

For studentsamskipnadene oppfattes kravet om egne rettssubjekter som unødvendig. De har regnskap i dag som ivaretar dokumentasjonsbehovet. Behovet for innsikt og kontroll løses ved krav til regnskapsføring og dokumentasjon av hva offentlig tilskudd og foreldrebetaling dekker for den enkelte barnehage. Samskipnadene har for eksempel i dag ulike regnskap for ulike tjenesteområder og i tillegg utarbeides egne segmentregnskap i enkelte enheter for å dokumentere at de ikke har konkurransevridende aktivitet. De dokumenterer at offentlige subsidier kun kommer studentene til gode uten at det er nødvendig å etablere egne rettssubjekter.

Behov for kryssubsidiering

Innenfor større barnehagevirksomheter vil det være noen barnehager som går i pluss og noen som går med underskudd. Det er derfor nødvendig og viktig å kunne «kryssubsidiere» mellom barnehager, slik det også gjøres mellom kommunale barnehager. Hvis hver barnehage må opprettes som et eget AS, vil det i prinsippet fortsatt være mulig, men det vil gi økning i ressursbruk som dreier innsats fra utvikling av tilbudet til økt byråkrati.

Bedre med en mellomløsning

Etablering av alle barnehager som selvstendige rettssubjekter er omfattende og ressurskrevende, og ikke nødvendig for å oppnå formålet. Den forrige regjeringen sendte på høring et forslag om en «mellomløsning» med krav om separate regnskaper for hver barnehage, uten at det etableres selvstendige rettssubjekter. Spekter mener dette er en bedre løsning enn å kreve at alle barnehager skal være selvstendige rettssubjekter. Samtidig vil vi påpeke at det ikke er ønskelig at det innføres nye krav til regnskap, revisjon og rapportering for studentbarnehager. Deres drift er allerede regulert av Studentsamskipnadsloven. De har som nevnt også regnskap i dag som ivaretar dokumentasjonsbehovet.

Ikke behov for å regulere låneopptak

Kunnskapsdepartementet foreslår et forbud for private barnehager mot å ta opp lån på andre måter enn i et finansforetak. På prinsipielt grunnlag mener Spekter det må være opp til de private aktørene selv å vurdere hvordan virksomhetene skal finansieres. Det vil også være en forskjellsbehandling mellom kommunale og private barnehager hvis obligasjonslån ikke skal være tillat for private barnehager, men fortsatt skal være mulig å ta opp for norske kommuner.